

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 29.6.2023 VN/17751/2023

Sisäministeriön lausunto

1 Asia

Valtiovarainministeriö on pyytänyt 29.6.2023 sisäministeriöltä lausuntoa seuraavista **luonnoksista**:

- 1) **Hallituksen esitys** eduskunnalle laeiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 8 luvun 7 §:n ja Finanssivalvonnasta annetun lain 42 a §:n muuttamisesta.
- 2) **Hallituksen esitys** eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 4 luvun 2 §:n muuttamisesta.
- 3) **Hallituksen esitys** eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta.
- 4) **Valtioneuvoston asetus** rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitetuista merkittävistä julkisista tehtävistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja siihen liittyvä **esittelymuistio**.

Valtiovarainministeriön ilmoituksen mukaan edellä mainitut hallituksen esitysluonnokset yhdistetään jatkovalmistelussa luonnokseen hallituksen esitykseksi eduskunnalle tietojenvaihdon tehostamista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoiminnassa sekä kansallisen turvallisuuden suojaamista koskeviksi laeiksi (hanke [VM063:00/2022](#)).

2 Lausunto

Alustavana huomiona sisäministeriö toteaa, että edellä viitatuista laki- ja asetusehdotusluonnoksista ainoastaan kohdan 2 hallituksen esitysluonnoksella näyttäisi olevan selvä ja suora yhteys sisäministeriön toimialaan. Kyseisessä luonnoksessa ehdotetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 4 luvun 2 §:n (*ilmoituksen muoto ja sisältö*) muuttamista siten, että rahanpesun selvittelykeskuksella olisi toimivalta määrätä sitovasti epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen (ns. rahanpesuilmoitus) teknisistä ja sisällöllisistä vaatimuksista lain asettamissa rajoissa. Samalla säännökseen tällä hetkellä sisältyvä valtioneuvoston asetuksenantovaltuus poistettaisiin. Käytännössä rahanpesun selvittelykeskuksen yleinen määräys korvaisi nyt voimassa olevassa säännöksessä tarkoitettua asetusta. Voimassa olevasta asetuksenantovaltuudesta huolimatta asetusta ei ole koskaan annettu, mikä tarkoittaa sitä, että epäilyttävää liiketoimia koskevan ilmoituksen tarkempia teknisiä vaatimuksia ei ole sitovasti määritelty.

Sisäministeriö katsoo, että **kaikki mainitut lainsäädännön muutosehdotukset ovat hyvin perusteltuja ja kannatettavia** sekä erityisesti rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

annetun lain 4 luvun 2 §:n muutosehdotusta (rahanpesun selvittelykeskuksen määräyksenantovaltuus) voidaan pitää jopa välttämättömänä rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi nykyisillä ilmoitus- ja tietomäärillä. Ehdotetulla määräyksellä voidaan varmistaa rahanpesun selvittelykeskukselle saapuvien ilmoitusten tietosisällön riittävä tekninen yhdenmukaisuus ja kattavuus, mikä on perusedellytys ilmoitusten tehokkaalle tietokoneavusteiselle käsittelylle ja siten myös kansalliselle rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoinnille kokonaisuutena.

Lisäksi sisäministeriö esittää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 4 luvun 2 §:ää koskevan hallituksen esityksen jatkovalmistelussa huomioitavaksi seuraavaa:

- Hallituksen esitysluonnoksessa ei tarkastella sellaisia toistuvia tai jatkuvia tilanteita, joissa ilmoitusvelvollinen jättää ilmoituksen tekemättä kokonaan tai joissa tehty ilmoitus ei vastaa edellä tarkoitettua rahanpesun selvittelykeskuksen määräystä ilmoituksen teknisistä vaatimuksista. Näiltä osin **sisäministeriön esittää pohdittavaksi, ovatko nykyisen lainsäädännön mahdollistamat keinot riittäviä varmistamaan sen, että ilmoitusvelvollinen täyttää täysimääräisesti ilmoitusvelvollisuutensa** (mukaan lukien ilmoitusten tekninen vaatimustenmukaisuus) vai **tulisiko ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä tehostaa uudella sääntelyllä**. Kyse olisi ennen kaikkea siitä, ovatko nykyiset uhkasakon asettamista, hallinnollisia seuraamuksia ja rikosoikeusoikeudellisia seuraamuksia (rahanpesun kriminalisointi) koskevat säännökset tehokkaita varmistamaan myös ehdotetun uuden lain noudattamisen vai tulisiko sääntelyä muuttaa myös kyseisiltä osin.
- Hallituksen esitysluonnoksen kohdassa ”Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys” voitaisiin arvioida esityksen suhdetta Suomen perustuslain 80 §:ään (*asetuksen antaminen ja lainsäädäntövallan siirtäminen*), koska esitys koskee määräyksenantovaltuuden antamista viranomaiselle (rahanpesun selvittelykeskus).

Yksikön päällikön sijaisena,
johtava asiantuntija

Heidi Kankainen

Poliisiylitarkastaja

Sami Nevalainen

Liitteet

-

Jakelu

Valtiovarainministeriö, kirjaamo

Tiedoksi

Sisäministeriö, poliisiosasto
Sisäministeriö, Tomi Vuori
Sisäministeriö, Hannele Taavila
Sisäministeriö, Katriina Laitinen
Sisäministeriö, Stefan Gerkman
Valtiovarainministeriö, Maarit Pihkala
Valtiovarainministeriö, Elina Rantakokko
Valtiovarainministeriö, Marianne Helin

VN/17751/2023-SM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: